

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
-------------	----

Część pierwsza

WĘZŁOWE ZAGADNIENIA PAŃSTWA I PRAWA

Rozdział I. Pochodzenie państwa i prawa	15
1. Geneza państwa	15
2. Narodziny prawa	20
3. Państwo a prawo	23

Rozdział II. Państwo jako organizacja polityczna społeczeństwa globalnego	26
1. Pojęcie państwa	26
2. Cechy państwa	28
3. Państwo jako organizacja społeczeństwa globalnego	29
4. Państwo jako organizacja polityczna	30
5. Władza jako element organizacji państwowej	31
6. Aparat państwowy	33
7. Funkcje państwa	36
8. Suwerenność państwa	37
9. Demokratyczne państwo prawne	39

Rozdział III. Pojęcie prawa	42
1. Definicja prawa	42
2. Prawo a moralność	44
3. Prawo a inne rodzaje norm społecznych	46

Rozdział IV. Akt prawny, przepis prawny i norma prawna	48
1. Pojęcie aktu prawnego, aktu normatywnego	48
2. Hierarchia aktów normatywnych	50

3. Budowa aktu normatywnego	51
4. Przepisy prawne i ich klasyfikacja	53
5. Normy prawne i ich struktura.....	57
 Rozdział V. Źródła prawa	60
1. Pojęcie źródeł prawa.....	60
2. Kształtowanie a tworzenie prawa	63
3. Prawotwórstwo	64
4. System źródeł prawa.....	66
5. System źródeł prawa w Rzeczypospolitej Polskiej	67
6. Źródła prawa stanowione przez organy centralne	68
A. Konstytucja.....	69
B. Ustawa	69
C. Ratyfikowane umowy międzynarodowe.....	71
D. Rozporządzenia	72
E. Uchwały.....	73
F. Zarządzenia.....	74
7. Terenowe źródła prawa – akty prawa miejscowego	75
A. Statuty	76
B. Akty wykonawcze.....	77
C. Przepisy porządkowe.....	77
D. Akty wewnętrzne organów administracji rządowej i samorządowej.....	78
 Rozdział VI. System prawa	79
1. Pojęcie systemu prawa	79
2. Prawo publiczne a prawo prywatne	81
3. Prawo materialne a prawo formalne	82
4. Gałęzie prawa i instytucje prawne	83
 Rozdział VII. Wykładnia prawa	88
1. Pojęcie wykładni.....	88
2. Moc obowiązująca wykładni.....	90
3. Podstawowe rodzaje wykładni prawa	91

Rozdział VIII. Stosunek prawny.....	94
1. Pojęcie stosunku prawnego.....	94
2. Fakty prawne.....	95
3. Elementy stosunku prawnego.....	96
 Rozdział IX. Stosowanie prawa.....	100
1. Pojęcie stosowania prawa.....	100
2. Proces stosowania prawa.....	101
 Rozdział X. Ogłaszanie aktów normatywnych.....	103
1. Wprowadzenie.....	103
2. Rodzaje dzienników urzędowych.....	103
3. Akty podlegające ogłoszeniu.....	104
A. W Dzienniku Ustaw.....	104
B. W Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”.....	105
C. W Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski B”.....	106
D. W dziennikach urzędowych ministrów kierujących działami administracji rządowej oraz dziennikach urzędowych urzędów centralnych.....	106
E. W wojewódzkich dziennikach urzędowych.....	106

Część druga

WYBRANE ZAGADNIENIA PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

Rozdział XI. Pojęcie i przedmiot prawa konstytucyjnego.....	111
1. Pojęcie prawa konstytucyjnego.....	111
2. Przedmiot prawa konstytucyjnego.....	111
3. Źródła prawa konstytucyjnego.....	113
4. Konstytucyjny system źródeł prawa.....	114
 Rozdział XII. Konstytucja jako ustawa zasadnicza.....	115
1. Pojęcie konstytucji.....	115
2. Szczególna moc konstytucji.....	116
3. Szczególna treść konstytucji.....	116

4. Szczególna forma konstytucji i szczególny tryb jej uchwalania oraz zmiany	117
5. Funkcje konstytucji	120
6. Pojęcie systematyki konstytucji	121
7. Ogólna charakterystyka i systematyka konstytucji RP	121
 Rozdział XIII. Konstytucyjne zasady ustroju	125
1. Pojęcie zasad naczelnych konstytucji	125
2. Zasada suwerenności narodu	126
3. Zasada republikańskiej formy państwa	126
4. Zasada państwa prawnego	127
5. Zasada podziału władzy i równowagi władz	128
6. Zasada reprezentacji politycznej	129
7. Zasada dwuizbowości parlamentu	130
8. Zasada pluralizmu politycznego	130
9. Zasada autonomii i wzajemnej niezależności państwa i kościołów oraz innych związków wyznaniowych i ich współdziałanie	131
10. Zasada wolności i praw człowieka i obywatela	132
11. Zasada decentralizacji władzy publicznej i samorządu terytorialnego	133
12. Zasada systemu parlamentarno-gabinetowego	133
13. Zasada odrębności władzy sądowniczej i niezawisłości sądów	135
14. Zasada społecznej gospodarki rynkowej	135
15. Zasada wolności działalności gospodarczej	136
16. Zasada ochrony własności	137
 Rozdział XIV. Podstawowe wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela	138
1. Podstawowe pojęcia	138
2. Ogólna charakterystyka i systematyka wolności i praw jednostki w świetle Konstytucji z 1997 roku	141
3. Katalog praw i wolności osobistych	141
4. Katalog wolności politycznych	142

5. Katalog wolności i praw ekonomicznych, socjalnych i kulturalnych.	143
6. Środki ochrony wolności i praw jednostki	143
7. Podstawowe obowiązki jednostki	144
 Rozdział XV. System organów państwowych	145
1. Zagadnienia ogólne	145
2. Organy ustawodawcze	146
3. Organy wykonawcze	147
4. Sądy i trybunały	148
5. Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	149
 Rozdział XVI. Zasady prawa wyborczego	151
1. Prawo wyborcze i jego funkcje	151
2. Konstytucyjne zasady prawa wyborczego	152
A. Zasada powszechności	153
B. Zasada równości	154
C. Zasada bezpośredniości	155
D. Zasada tajności głosowania	156
E. Zasady dotyczące rozdziału mandatów	156
 Rozdział XVII. Sejm i senat	158
1. Pozycja prawno-ustrojowa sejmu i senatu	158
2. Status prawny posła i senatora	159
3. Organy wewnętrzne sejmu i senatu	162
4. Tryb funkcjonowania sejmu i senatu	163
5. Kompetencje sejmu i senatu	163
A. Funkcja ustawodawcza	164
B. Funkcja kontrolna	167
C. Komisje kreacyjne	170
 Rozdział XVIII. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	171
1. Ustrojowa pozycja prezydenta RP	171
2. Tryb wyboru prezydenta i warunki wygaśnięcia mandatu	172
3. Zasady odpowiedzialności prezydenta	173

4. Kompetencje prezydenta	174
A. Kompetencje jako głowy państwa	174
B. Kompetencje w stosunku do sejm i senatu	175
C. Kompetencje w stosunku do Rady Ministrów	176
D. Kompetencje wobec władzy sądowniczej	177
E. Inne kompetencje prezydenta	178
5. Akty prawne prezydenta	178
 Rozdział XIX. Rada Ministrów i administracja rządowa	180
1. Rola ustrojowa Rady Ministrów	180
2. Skład Rady Ministrów	181
3. Tryb powoływania Rady Ministrów i tryb zmiany jej składu. .	181
4. Odpowiedzialność Rady Ministrów	184
5. Kompetencje Rady Ministrów	186
6. Tryb działania i organy wewnętrzne Rady Ministrów	188
7. Prezes Rady Ministrów	189
8. Charakter prawny ministrów	190
 Rozdział XX. Samorząd terytorialny	193
1. Istota i zadania samorządu terytorialnego	193
2. Struktura samorządu terytorialnego	194
3. Ustrój wewnętrzny jednostek samorządu terytorialnego	196
 Rozdział XXI. Sądy i trybunały	200
1. Organy wymiaru sprawiedliwości	200
2. Konstytucyjne zasady organizacji i działania sądów	203
3. Krajowa Rada Sądownictwa	204
4. Trybunał Konstytucyjny	205
5. Trybunał Stanu	208
 Rozdział XXII. Organy kontroli państwowej i ochrona prawa	210
1. Najwyższa Izba Kontroli	210
2. Rzecznik Praw Obywatelskich	211
3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	214
 Literatura	218